

KPMG B-H d.o.o. za reviziju

IZVJEŠTAJ O TRANSPARENTNOSTI ZA 2015. GODINU

Zmaja od Bosne 7-7A
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel: +387 33 941 500
Fax: +387 33 590 428
E-mail: info@kpmg.ba

SADRŽAJ

1	Pravna i vlasnička struktura	3
2	Struktura mreže članica.....	3
3	Upravljačka struktura	4
4	Sistem internog upravljanja kvalitetom.....	4
5	Nadzor i provjera kvalitete rada.....	17
6	Etika i neovisnost	17
7	Upravljanje ljudskim resursima – kontinuirana edukacija	20
8	Finansijske informacije	22
9	Primanja ovlaštenih revizora.....	22
	Izjava Uprave KPMG B-H d.o.o. za reviziju o učinkovitosti kontrola kvalitete i neovisnosti ...	23
	Prilog: Popis društava od javnog interesa	24

1 Pravna i vlasnička struktura

KPMG B-H d.o.o. za reviziju ("KPMG B-H" ili "Društvo") je bosansko-hercegovačko društvo s ograničenom odgovornošću registrovano na Općinskom sudu u Sarajevu pod matičnim brojem 65-01-1066-11 (JIB:4200556340009), sa sjedištem u Sarajevu, Zmaja od Bosne 7-7A/III.

KPMG B-H je članica mreže neovisnih društava povezanih s društvom KPMG International Cooperative registrirane u Švicarskoj.

Vlasnička struktura KPMG B-H je kako slijedi:

Članovi društva	Iznos udjela članova društva
KPMG CEE Holdings Limited	54%
KPMG Croatia d.o.o. Administrator d.o.o.	17%
Ismet Kamal	2%
Joško Džida	2%
Paul Suchar	2%
Tony Ilijanić	2%
Daniel Radić	2%
Goran Horvat	2%

Detalji vezani uz vlasništvo KPMG B-H dostupni su u sudskom registru Općinskog suda u Sarajevu.

KPMG CEE Holdings u Bosni i Hercegovini također ima 100% vlasništvo nad društvom KPMG Tax & Advisory B-H d.o.o.

2 Struktura mreže članica

KPMG B-H je članica društva KPMG International. KPMG International je pravna osoba osnovana na temelju švicarskog prava („Cooperative“). To je pravna osoba s kojom su povezana sva društva članice KPMG mreže. KPMG International obavlja poslovne aktivnosti za korist članica KPMG mreže, ali ne pruža profesionalne usluge klijentima. Profesionalne usluge klijentima pružaju isključivo društva članice.

Struktura društva KPMG International dizajnirana je na način da osigurava dosljednost usluga, kvalitetu i pridržavanje vrijednostima društva svugdje u svijetu gdje firme posluju. Jedan od glavnih ciljeva društva KPMG International je omogućiti visoku kvalitetu usluga revizije, poreznih i savjetodavnih usluga koje društva članice pružaju svojim klijentima. Na primjer, KPMG International uspostavlja i potpomaže implementaciju i održavanje jedinstvene politike i standarda rada i ponašanja od strane društava članica te štiti i unapređuje korištenje KPMG imena i branda.

KPMG International je pravno lice koji je pravno odvojeno od svakog društva člana. KPMG International i društva članovi nisu globalno partnerstvo, „joint venture“, nisu u partnerstvu niti zastupaju jedni druge. Nijedno društvo član nema ovlaštenje obvezivati KPMG International ili bilo koja druga društva članove prema trećim osobama, niti KPMG International ima ovlaštenje obvezivati bilo koje društvo članicu.

3 Upravljačka struktura

Lica ovlaštena za zastupanje društva KPMG B-H (u daljem tekstu "Rukovodstvo") su:
Pekmez Senad, direktor bez ograničenja i ovlašteni revizor FBiH i RS;
Bećirbegović Manal, izvršni direktor bez ograničenja;
Vedran Vukotić, Partner, ovlašteni revizor FBiH i RS, te ACCA kvalifikovani revizor.
Nadalje, Društvo upošljava četiri lokalna ovlaštena revizora i ACCA kvalifikovana revizora, Edisa Hadžimušovića, Sabinu Šuvaliju, Mirnu Sefo i Vanju Milašinića, te dva ACCA kvalifikovana revizora Unu Kadirić i Dinu Hrustanovića.

4 Sistem internog upravljanja kvalitetom

Robustan i dosljedan sistem kontrole kvalitete je nužan uvjet za obavljanje usluge visoke kvalitete. U skladu s tim, politike kontrole kvalitete društva KPMG International odnose se na sva društva članice. Navedene politike i povezane procedure osmišljene su kao vodstvo društvima članicama da djeluju u skladu s relevantnim profesionalnim standardima, regulatornim i zakonskim zahtjevima te izdaju izvještaje primjerene danim okolnostima.

Te politike i procedure temeljene su na Međunarodnom standardu kontrole kvalitete 1 izdanom od strane Odbora za međunarodne standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja i na Kodeksu etike za profesionalne računovođe izdanom od strane Međunarodnog etičkog odbora za računovođe (IESBA), relevantne za društva koja obavljaju zakonom propisane revizije i ostale usluge revizije.

Naše društvo implementira politike i procedure društva KPMG International, te inkorporira dodatne politike i procedure osmišljene u skladu s pravilima i standardima izdanima od strane relevantnih regulatora, kao i primjenjivim pravnim i ostalim zahtjevima.

Politike društva KPMG International odražavaju pojedine elemente kontrole kvalitete kako bi zaposlenici djelovali s integritetom i bili objektivni, temeljito obavljali svoj posao, a sve u skladu s važećim zakonima, propisima i profesionalnim standardima.

Kontrola kvalitete i upravljanje rizikom odgovornost su svih KPMG zaposlenika. Ta odgovornost uključuje razumijevanje i poštivanje politika društava te povezanih postupaka u obavljanju poslovnih aktivnosti.

Dok se mnogi KPMG procesi sistema kontrole odnose na više segmenata poslovanja, te se jednako primjenjuju u poreznom i savjetodavnom poslovanju, preostali dio ove sekcije fokusiran je na stvari koje mi radimo kako bi omogućili da naše društvo provodi kvalitetne revizije. Stoga se u ovoj sekciji usredotočujemo na naš sistem kontrole kvalitete revizije.

U KPMG-u kvaliteta revizije ne obuhvaća samo izdavanje ispravnog mišljenja, već i kako dolazimo do tog mišljenja. Bitan je proces rasuđivanja i integritet iza revizijskog izvještaja. KPMG smatra rezultatom kvalitetne revizije isporuku prikladnog i neovisnog mišljenja u skladu sa revizorskim standardima. Prije svega, to znači biti neovisan i u skladu s relevantnim pravnim i profesionalnim zahtjevima.

Kako bismo pomogli svim zaposlenicima koji obavljaju reviziju da budu koncentrirani na temeljne vještine i postupke potrebne da bismo isporučili prikladno i neovisno mišljenje, razvili smo naš globalni okvir kvalitete revizije. Naš Okvir uvodi zajednički jezik koji upotrebljavaju sva KPMG društva članice kako bi opisali ono za šta vjerujemo da pokreće kvalitetu revizije i kako svaki profesionalac u KPMG-u može pridonijeti postizanju iste. Naš Okvir kvalitete revizije identificira sedam pokretača kvalitete revizije.

1. Ton na vrhu
2. Suradnja s pravim klijentima
3. Jasni standardi i revizijski alati
4. Zapošljavanje, razvoj i dodjela prikladno kvalificiranog osoblja
5. Predanost tehničkoj izvrsnosti i kvalitetnom pružanju usluge
6. Obavljanje učinkovite i djelotvorne revizije
7. Predanost stalnom napretku.

Ton na vrhu ključan je pokretač Okvira kvalitete revizije jer pomaže osigurati ispravno ponašanje unutar cijele naše mreže. Svi preostali pokretači predstavljeni su unutar tog virtualnog kruga zbog toga što je namjena svakog od njih osnažiti ostale pokretače. Svaki od sedam pokretača pobliže je opisan u narednim poglavljima ovog izvještaja.

4.1 Ton na vrhu

Naš ton na vrhu je termin koji se koristi za opisivanje opće etičke klime organizacije, kao što je utvrđeno od strane rukovodstva. KPMG i njegovo rukovodstvo upotrebljavaju "ton na vrhu" kako bi jasno iskazali i komunicirali svoju predanost kvaliteti, etici i integritetu.

- KPMG ton na vrhu pruža jasan fokus na kvalitetu kroz: kulturu, vrijednosti i kodeks ponašanja – jasno iskazani i prikazani u načinu našeg rada
- fokusiranu i lako razumljivu strategiju – objedinjujući kvalitetu na svim razinama
- standard postavljen od strane našeg rukovodstva
- upravljačku strukturu i jasne linije odgovornosti za kvalitetu – kvalificirani i iskusni ljudi na pravim pozicijama kako bi utjecali na postizanje kvalitete.

Integritet je kritična značajka koju sve zainteresirane strane očekuju i u koju se pouzdaju. To je također ključ KPMG temeljenih vrijednosti – prije svega, djelujemo s integritetom.

Naš Kodeks ponašanja objedinjuje naše temeljne vrijednosti, obveze kojima pristupamo i odgovornosti svih zaposlenika.

Odgovornost uprave za kvalitetu i upravljanje rizikom

Dok naglašavamo kako svi profesionalci snose odgovornost za kvalitetu i upravljanje rizikom, sljedeći subjekti i pojedinci imaju rukovodeću odgovornost kako je navedeno u nastavku.

U skladu s načelima MSKK 1, Rukovodstvo Društva, ovlašteni revizori, i partneri preuzeli su krajnju odgovornost za sistem kontrole kvaliteta u društvu.

Operativna odgovornost za sistem kontrole kvaliteta, upravljanja rizikom i usklađenost u KPMG B-H delegirana je ovlaštenim revizorima i partneru za upravljanje kvalitetom i rizicima odgovornom za postavljanje cjelokupnog sistema profesionalnog upravljanja rizicima i politikama kontrole kvalitete, te praćenje usklađenosti s politikama društva. U tome im pomaže tim partnera i zaposlenika u svim odjelima.

Revizijske, porezne i savjetodavne funkcije - voditelji odjela

Dva voditelja odjela (revizija i porezni odjel) odgovorni su senior partneru, koji je također i voditelj odjela savjetovanja), za kvalitetu usluga pruženih u njihovim pojedinačnim funkcijama. Oni među sobom određuju djelovanje upravljanja rizicima, osiguranje kvalitete i nadgledanje procedura za specifične funkcije unutar okvira koje je odredio partner za upravljanje rizicima. Te procedure jasno pokazuju da je na razini projekta upravljanje rizikom i kontrola kvalitete u konačnici odgovornost svih profesionalaca.

4.2 Suradnja s pravim klijentima

Prihvatanje i nastavak suradnje s klijentima

Stroge politike i procesi oko prihvatanja i nastavka suradnje s klijentima su ključne za pružanje profesionalnih usluga visoke kvalitete i za zaštitu KPMG-ovog ugleda i podršku KPMG brandu. U skladu s tim, KPMG International donio je politike i procedure koje su implementirale sva

društva članice kako bi odlučile o prihvaćanju ili nastavku suradnje s klijentom i da li će se za tog klijenta obavljati određena usluga.

Proces procjene potencijalnih klijenata i projekata

Prije prihvaćanja klijenta, pristupamo procjeni potencijalnog klijenta. To uključuje procjenu njegovih načela, njegovog poslovanja i druga pitanja vezana za uslugu. To također uključuje provjeravanje informacija o potencijalnom klijentu, njegovog ključnog rukovodstva i stvarnih vlasnika. Posebna pozornost se posvećuje integritetu Uprave potencijalnog klijenta te razmatranju faktora kao što su kršenja zakona i propisa, mito i korupcija i kršenje ljudskih prava. Rukovodstvo Društva i partner koji obavlja procjenu, odobrava procjenu potencijalnog klijenta. Kada se klijent smatra „visoko rizičnim“, u odobravanje procjene, pored ovlaštenih revizora, uključuje se partner zadužen za upravljanje rizicima.

Svaki potencijalni projekt procjenjuje se od strane potencijalnog partnera za taj projekt. Procjenom se identificiraju potencijalni rizici vezani za taj projekt. Raspon čimbenika uzima se u obzir kao dio procjene uključujući potencijalna pitanja vezana uz neovisnost i sukob interesa (korištenje Sentinel-a™, našeg globalnog sistema za provjeru sukoba interesa i neovisnosti) kao i čimbenike specifične za projekt, uključujući za usluge revizije, stručnost finansijskog menadžmenta klijenta. Procjena se radi u suradnji sa drugim iskusnim osobljem te uključuje pregled od strane rukovodstva zaduženog za upravljanje kvalitetom i rizicima.

Gdje se usluge revizije pružaju prvi put, zahtjeva se od budućeg revizijskog tima izvođenje dodatnih procedura procjene neovisnosti, uključujući pregled svih ne-revizijskih usluga pruženih klijentu te drugih povezanosti.

Sva potencijalna pitanja vezana uz neovisnost ili sukob interesa se dokumentiraju i rješavaju prije prihvaćanja saradnje.

Ovisno o sveukupnoj procjeni rizika potencijalnog klijenta i projekta mogu se uvesti dodatne mjere sigurnosti kako bi se ublažili identificirani rizici.

Naše društvo će odbiti klijenta ili projekt ako se potencijalno pitanje neovisnosti ili sukoba interesa ne može riješiti na zadovoljavajući način u skladu s profesionalnim standardima i standardima društva, ili ukoliko postoje drugi problemi vezani za kvalitetu i rizike koji se (na odgovarajući način) ne mogu adresirati. Sekcije ovog izvještaja o ne-revizorskim uslugama i sukobu interesa pružaju više informacija o našoj neovisnosti i politici provjere konfliktnih situacija.

Proces nastavka suradnje s klijentima

Provodi se godišnja procjena svih klijenata revizije. Nadalje, klijenti se iznova procjenjuju ukoliko postoji indikacija da bi moglo biti promjene u riziku. Ponavljajući ili dugoročni projekti su također podložni ponovnoj procjeni.

Ta procjena služi u dvije svrhe. Prvo, naše će društvo odbiti nastaviti djelovati za bilo kojeg klijenta gdje nismo u mogućnosti pružiti očekivanu razinu kvalitete ili ako smatramo kako ne bi bilo prikladno nastaviti povezanost s klijentom. Češće koristimo ponovnu procjenu da bi razmotrili da li su potrebne neke dodatne procedure upravljanja rizikom ili kvalitete kontrole za

sljedeći projekt (to može uključivati dodjelu dodatnih profesionalaca ili potrebu za uključivanjem dodatnih stručnjaka u reviziju).

Upravljanje portfeljem klijenta

Naše rukovodstvo imenuje ovlaštene revizore i partnere zadužene za projekte koji imaju odgovarajuće kompetencije, sposobnosti, vrijeme i ovlasti za izvršavanje usluga za svaki projekt.

4.3 Jasni standardi i revizijski alati

Profesionalno postupanje, upravljanje rizicima i kontrola kvalitete su odgovornost svakog našeg pojedinca. Očekujemo od naših profesionalaca da se pridržavaju KPMG politika i procedura (uključujući i politike o neovisnosti), te im pružamo širok raspon alata kako bi im pomogli u dosezanju tih očekivanja. Politike i procedure koje postavljamo u okviru revizije uključuju relevantne zahtjeve u vidu računovodstva, revizije, etike i standarda kontrole kvalitete kao i ostalih primjenjivih zakona i regulativa.

Metodologija revizije i revizijski alati

Posvećujemo značajne resurse očuvanju naših standarda i alata potpunima i aktualnima. Naša globalna revizijska metodologija, koju razvija Globalni centar za usluge (GCU), temelji se na zahtjevima u Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS). Metodologija je postavljena u KPMG International – ovom KPMG Priručniku za reviziju (KAM-u) te uključuje dodatne zahtjeve koji idu iznad MRevS-ova i za koje KPMG vjeruje da pridonose poboljšanju kvalitete revizija koje obavljamo. Društva članice KPMG mreže također mogu dodavati zahtjeve lokalnih zakona i dodatne upute u KAM u svrhu usaglašavanja s dodatnim profesionalnim, zakonskim i regulatornim zahtjevima.

Naša je revizijska metodologija podržana eAudIT-om, KPMG International – ovim elektroničnim revizijskim alatom, koji pruža revizorima diljem svijeta metodologiju, upute te industrijska znanja potrebna kako bi se obavljale učinkovite, visoko kvalitetne revizije. eAudIT se koristi od strane svih revizijskih profesionalaca u našem društvu.

eAudIT pruža revizijskim timovima brz pristup svim bitnim informacijama u pravo vrijeme tokom revizije, pojačavajući time efikasnost i učinkovitost i pružajući vrijednost našim interesnim grupama. Glavne aktivnosti unutar eAudIT-a su:

Postavljanje revizije

- provođenje prihvata angažmana i određivanje opsega poslova
- odabir tima i određivanje rasporeda obavljanja poslova.

Procjena rizika

- razumijevanje klijenta
- identifikacija i procjena rizika
- planiranje uključivanja (korištenja) KPMG – ovih specijalista i vanjskih stručnjaka, odjele internih revizija, pružatelje profesionalnih usluga i ostale revizore po potrebi

- procjena, dizajniranje i implementacija odabranih kontrola
- razmatranje procjene rizika i planiranje određivanje strategije obavljanja revizije i planiranog pristupa reviziji.

Testiranje

- testiranje operativne efikasnosti odabranih kontrola
- planiranje i provedba suštinskih procedura.

Završavanje

- ponovna procjena rizika
- određivanje završnih procedura, uključujući sveukupni pregled finansijskih izvještaja
- izrada sveukupne procjene, uključujući procjene značajnih pronalazaka i pitanja
- komunikacija s onima koji su zaduženi za upravljanje (npr. odbor za reviziju)
- izrada revizijskog mišljenja.

KAM sadrži, između ostalog, procedure namijenjene identifikaciji i procjeni rizika materijalne pogreške kao i one koje služe kao odgovor na procijenjene rizike. Naša metodologija potiče članove revizijskih timova na korištenje profesionalnog skepticizma u svim vidovima planiranja i provođenja revizije. Metodologija potiče korištenje stručnjaka u slučajevima kada je to prikladno te također zahtjeva korištenje određenih stručnjaka unutar glavnog revizijskog tima kada relevantnih kriteriji to traže.

KAM uključuje implementaciju procedura kontrole kvalitete na razini revizijskog projekta što nam omogućava sticanje razumnog uvjerenja u to da su naše revizije u skladu s primjenjivim profesionalnim, zakonskim i regulatornim zahtjevima kao i internim zahtjevima KPMG-a.

Politike i procedure određene u KAM-u su specifično namijenjene reviziji te nadopunjuju politike i procedure određene u priručniku za Globalnu kvalitetu i upravljanje rizicima (GQ&RMM) koji je primjenjiv kako za sve članice KPMG mreže, tako i za sve odjele i osoblje.

4.4 Zapošljavanje, razvoj i dodjela prikladno kvalificiranog osoblja

Jedan od ključnih faktora je osigurati zaposlenike sa sposobnostima i iskustvom odgovarajućim za subjekt koji podliježe reviziji. To zahtjeva usredotočenost na zapošljavanje, razvoj, napredovanje i zadržavanje zaposlenika i razvoj jasnog procesa upravljanja resursima i sposobnostima. U kontekstu alokacije partnera za pojedinačne revizije u obzir uzimamo propuste u kvaliteti, a to činimo i u svrhu ocjenjivanja, promoviranja i određivanja primanja partnera.

Zapošljavanje

Svi kandidati za profesionalne pozicije podnose prijavu te su zaposleni nakon niza selektivnih procesa, koji mogu uključivati pregled prijave, kompetencije na temelju intervjua, psihometrijska testiranja i test sposobnosti, te provjere kvalifikacija/reference.

Nakon pridruživanja našem društvu, novi zaposlenici su dužni sudjelovati u sveobuhvatnom uvodnom programu, koji uključuje treninge u područjima kao što su etika i neovisnost. Ovo

također uključuje provjeru da su bilo kakvi problem neovisnosti ili konflikta interesa iskomunicirani prije nego zaposlenje ili partnerstvo započne.

Osobni razvoj

Veoma je važno da svi zaposlenici imaju potrebne poslovne i rukovodilačke vještine kako bi, uz tehničke vještine, mogli kvalitetno obavljati posao.

U sferi revizije, pružamo zaposlenicima mogućnost razvoja vještina, ponašanja te osobnih kvaliteta koje čine temelje za uspješnu karijeru u reviziji. Kursevi su dostupni kako bi omogućili osobnu učinkovitost i tehnički razvoj, rukovodstvo te poslovne vještine. Dodatno, obučavamo naše zaposlenike za važne zadatke kroz treninge i mentorstvo na poslu,. povremene angažmane te mobilnost unutar globalne mreže.

Ocjena rada i nagrade

Svi zaposlenici, uključujući Rukovodstvo Društva, ovlaštene revizore i partnere, prolaze godišnje postavljanje ciljeva te procjene učinkovitosti. Svaki zaposlenik je ocijenjen na temelju ostvarenja zadanih ciljeva, provedbe globalno usvojenih KPMG načina i ponašanja, tehničkih sposobnosti i poznavanja tržišta. Procjene su provedene od strane menadžera, ovlaštenih revizora i partnera koji su u poziciji da ocjenjuju njihovu učinkovitost. Ocjene učinkovitosti dodjeljuju se kroz jasan kalibracijski proces kako bi se učinkovito uputilo na nedosljednost u ocjenjivanju, te osigurala pravednost u procesu ocjenjivanja. Ovi ciljevi se ostvaruju kroz globalni proces razvoja učinkovitosti koji je podržan web aplikacijom.

Politike plaća i promocije

Mi imamo politike nagrađivanja i napredovanja koje su jasne, jednostavne te povezane s procesom ocjenjivanja učinkovitosti, što u slučaju partnera uključuje postizanje kvalitete revizije i usklađenosti sa procedurama. To pomaže našim partnerima i zaposlenicima da znaju što se očekuje od njih te što oni mogu očekivati zauzvrat. Naše politike ne dopuštaju partnerima u reviziji da budu nagrađeni za pružanje ne-revizijskih usluga klijentima u reviziji.

Primanje partnera

Naš postupak primanja u partnerstvo je strog i temeljit te uključuje odgovarajuće članove rukovodstva. Naši kriteriji primanja u partnerstvo su u skladu sa našom predanošću profesionalnosti i integritetu, kvaliteti i cilju da budemo poželjan poslodavac. Oni su strogo usklađeni sa KPMG – ovim socijalnim vještinama i temeljeni na dosljednim principima.

Alociranje osoblja na projekte i klijente Naše društvo ima procedure koje dodjeljuju ovlaštene revizore i revizijske partnere i druge zaposlenike specifičnim klijentima temeljem njihovog seta vještina, relevantnog profesionalnog i industrijskog iskustva, te prirode zadatka ili angažmana. Voditelji odjela su zaduženi za proces dodjele ovlaštenih revizora i partnera. Ključna razmatranja u procesu uključuju partnerovo iskustvo, akreditaciju i sposobnosti, na osnovu godišnjeg pregleda partnerovog portfelja, da može obaviti angažman obzirom na njegovu veličinu, kompleksnost i profil rizika angažmana, te koja će mu vrsta pomoći biti pružena (na primjer sastavljanje tima i uključenost specijalista). Ovlašteni revizor i revizijski partner su zaduženi osigurati tim s odgovarajućim sposobnostima i mogućnostima, uključujući i vrijeme, za obavljanje revizije u

skladu s KAM-om, profesionalnim standardima i odgovarajućim pravnim i regulatornim zahtjevima. Ovo može uključivati ili vlastite stručnjake ili one iz drugih društava članica mreže.

Pri razmatranju odgovarajućih sposobnosti i stručnosti koji se očekuju od projektnog tima, razmatranja koja ovlaštene revizor i revizijski partner mogu provesti mogu uključivati slijedeće:

- razumijevanje, i praktično iskustvo s revizijskim projektom slične prirode te složenosti kroz odgovarajuće treninge i sudjelovanje
- razumijevanje profesionalnih standarda te pravnih i regulatornih zahtjeva
- odgovarajuće tehničke vještine, uključujući one povezane s informacijskom tehnologijom te specijaliziranim područjima računovodstva i revizije
- znanje o relevantnoj industriji u kojoj klijent posluje
- sposobnost za primjenom profesionalnog skepticizma
- razumijevanje KPMG - ovih politika i procedura kontrole kvalitete

4.5 Predanost tehničkoj izvrsnosti i kvalitetnom pružanju usluge

Mi pružamo svim zaposlenicima tehničku obuku i podršku koju trebaju. To uključuje pristup mreži stručnjaka i Odjelu stručne prakse (“DPP”). Ona se sastoji od starijih profesionalaca širokog iskustva u reviziji, izvještavanju i upravljanju rizicima kako bi osigurali resurse projektnom timu ili za konzultacije.

U isto vrijeme koristimo akreditaciju i politike licenciranja kako bi naši zaposlenici imali odgovarajuće znanje i iskustvo za zadane revizijske angažmane. Naša struktura omogućava našim projektnim timovima da putem svog poslovnog razumijevanja i poznavanja predmetne industrije klijentima daju dodatnu vrijednost te kako bi zadržali kvalitetu revizije.

Proces revizije u KPMG-u

Naš proces obavljanja revizije omogućen je putem alata eAudIT. Ključna ponašanja koji naš revizori primjenjuju tokom procesa revizije kako bi obavili djelotvornu i učinkovitu reviziju su:

- pravovremeno sudjelovanje ovlaštenog revizora, partnera i menadžera
- kritička procjena revizijskih dokaza
- korištenje stručne prosudbe i stručnog skepticizma
- neprekidno mentorstvo i treniranje na poslu, nadzor i pregledavanje
- primjereno podržani i dokumentirani zaključci
- ako je relevantno, primjereno uključivanje osobe koja vrši pregled kontrole kvalitete (EQC pregled)
- izvještavanje
- informirana, otvorena i iskrena dvosmjerna komunikacija s onima koji su zaduženi za upravljanje
- povjerljivosti podataka, sigurnost informacija i privatnost podataka.

Pravovremeno sudjelovanje ovlaštenog revizora, partnera i menadžera

Kako bi pomogli prepoznati i reagirati na značajne revizijske rizike u toku revizije, potrebno je razumijevanje poslovanja klijenta, finansijskog položaja i okruženja u kojem klijent posluje.

Ovlašteni revizori su odgovorni za cjelokupnu kvalitetu revizijskog angažmana te u skladu s time, i za upute, nadzor i provedbu angažmana.

Pravovremeno sudjelovanje i vodstvo ovlaštenog revizora i partnera tokom procesa planiranja u ranim fazama revizije pomaže pri postavljanju odgovarajućeg opsega i tona za reviziju te pomaže projektnom timu maksimalno iskoristiti njihovo iskustvo i vještine. Pravovremeno uključivanje ovlaštenog revizora i partnera u drugim fazama projekta omogućuje ovlaštenom revizoru i partneru identificiranje i rješavanje pitanja značajnih za projekt, uključujući kritična područja procijene i značajne rizike.

Ovlašteni revizori su odgovorni za finalno revizorsko mišljenje i pregledavanje ključne revizijske dokumentacije – posebno dokumentacije vezane za značajna revizorska područja i donesene zaključke. Menadžer na angažmanu pomaže revizorima kako bi ispunili te obveze, kao i u svakodnevnoj komunikaciji sa klijentom i timom. Razmatramo sve revizijske dokaze dobivene tokom revizije, uključujući i proturječne ili nedosljedne dokaze. Priroda i opseg revizijskih dokaza koje smo prikupili odgovara procijenjenom riziku. Kritički ocjenjujemo revizijske dokaze prikupljene iz više izvora. Analiza revizijskih dokaza zahtijeva od svih naših članova tima korištenje profesionalne prosudbe i održavanje stručnog skepticizma kako bi se dobili dostatni odgovarajući revizijski dokazi.

Profesionalni skepticizam uključuje preispitivanje i opreznost kod proturječnosti i nedosljednosti u dokazima. Profesionalni skepticizam naglašen je u revizijskim standardima te regulatori imaju značajan fokus na njega. Naš Okvir za kvalitetu revizije naglašava važnost održavanja stava stručnog skepticizma tokom revizije.

Razvili smo proces profesionalne prosudbe koji osigurava profesionalnom revizijskom osoblju strukturirani pristup pri donošenju odluka. Naš proces profesionalne prosudbe naglašava skepticizam. Prepoznaje potrebu za oprezom spram pristranosti koja može predstavljati prijetnju dobroj prosudbi, nužnost razmatranja alternativnih pristupa, kritičku ocjenu revizijskih dokaza preispitivanjem pretpostavki menadžmenta, praćenjem proturječnih i nedosljednih dokaza i pravovremenim zaključcima, kao sredstva testiranja njihove potpunosti i prikladnosti.

Neprekidno mentorstvo i treniranje na poslu, nadzor i pregledavanje

Jasno nam je da se vještine stiču tokom vremena i kroz izloženost različitim iskustvima. Kako bi ulagali u stvaranje vještina i sposobnosti naših stručnjaka, bez ugrožavanja kvalitete, pružamo kontinuirano okruženje za učenje. Podržavamo kulturu učenja kroz KPMG kako bi omogućili osoblju postizanje svog punog potencijala.

Neprekidno mentorstvo, treniranje na poslu i nadzor za vrijeme revizije uključuje:

- sudjelovanje angažiranih partnera u raspravama oko planiranja;
- praćenje napretka revizijskog angažmana;
- uzimanje u obzir kompetencije i sposobnosti pojedinih članova projektnog tima, uključujući da li imaju dovoljno vremena za obavljanje svog posla, da li razumiju upute, i da li se posao provodi u skladu s planiranim pristupom projektu;
- pomoć timu u rješavanju značajnih pitanja koja proizlaze iz projekta, uzimajući u obzir njihovu važnost te mijenjanje planiranog pristupa na odgovarajući način; i

- identificiranje pitanja za koje je potrebna konzultacija s iskusnijim članovima tima tokom projekta.

Ključni dio učinkovitog mentorstva, treniranja i nadzora je pravovremeni pregled obavljenog posla, kako bi se značajna pitanja odmah identificirala, raspravila i kako bi se obratila pozornost na njih.

Primjereno podržani i dokumentirani zaključci

Revizijskom dokumentacijom se evidentiraju obavljene revizijske procedure, dobiveni dokazi i zaključci postignuti o značajnim pitanjima kod svake revizije. Naše politike zahtijevaju pregled dokumentacije od strane iskusnijih članova projektnog tima.

Naša metodologija potvrđuje da pravovremeno pripremljena dokumentacija pomaže poboljšanju kvalitete revizije i olakšava učinkovit pregled i ocjenjivanje dobivenih revizijskih dokaza i postignutih zaključka prije finaliziranja našeg izvještaja. Timovi su dužni sastaviti potpunu i konačnu revizijsku dokumentaciju koja se arhivira u primjerenom roku, što obično nije duže od 60 dana od datuma revizijskog izvještaja, ali može biti restriktivnija pod određenim primjenjivim propisima.

Ključni princip kojeg angažovani članovi tima moraju razmotriti je da li će iskusni revizor, bez prethodne povezanosti sa angažmanom, biti u mogućnosti razumjeti:

- prirodu, vrijeme i opseg provedenih revizijskih procedura kako bi bili u skladu sa MRevS – ima;
- primjenjive pravne i regulatorne zahtjeve;
- rezultate provedenih postupaka i prikupljene revizijske dokaze;
- značajne pronalaskе i pitanja proizašla za vrijeme revizije, kao i postupke koji su poduzeti kako bi ih se ispitalo (uključujući pribavljanje dodatnih revizijskih dokaza); i
- temelj za donesene zaključke, kao i značajne profesionalne prosudbe koje su donesene u svrhu donošenja tih zaključaka.

Naše društvo ima formalnu politiku vezanu za arhiviranje dokumenata koja je u skladu s primjenjivim zakonima i propisima koji određuju razdoblje u kojemu arhiviramo revizijsku dokumentaciju i ostalu dokumentaciju vezanu za klijenta.

Primjereno uključivanje osobe koja vrši pregled kontrole kvalitete (EQC pregled)

Osobe koje vrše EQC pregled imaju odgovarajuće iskustvo i znanje za obavljanje objektivnog preispitivanja odluke i procjene od strane angažovanog tima. Oni su iskusni profesionalci iz područja revizije koje su neovisni od projektnog tima. Oni pružaju objektivni pregled kritičnih i prosudbenih elemenata revizije.

Osoba koja vrši kontrolu dodjeljuje se svim revizijama, uključujući i povezanim polugodišnjim uvidima u financijske informacije, kotiranih klijenata, klijenata od značajnog javnog interesa, kada to zahtijevaju zakoni i propisi, kao i revizijama ostalih klijenata za koje to odredi partner zadužen za upravljanje rizicima ili voditelj odjela za reviziju. Prije datuma revizijskog mišljenja, ti pojedinci pregledavaju:

- odabranu revizijsku dokumentaciju i komunikaciju s klijentom
- prikladnost finansijskih izvještaja i povezanih objava
- značajne prosudbe projektnog tima i proizašle zaključke vezano za reviziju.

Revizija je završena samo onda kada je osoba koja vrši EQC pregled uvjeren da su sva značajna pitanja riješena.

Neprestano se pokušava ojačati i poboljšati uloga EQC pregleda u reviziji, koji je temeljni dio sistema kontrole kvalitete revizije. Posljednjih godina, poduzeli smo niz akcija kako bi pojačali iste, uključujući:

- Izdavanje smjernica vodećih praksi s naglaskom na kompetencije i mogućnosti, i na trajnu podršku koja se pruža osobama koje vrše EQC pregled
- Uključivanje specifične procedure u eAudIT-u koje omogućuju učinkovito pregledavanje.
- Uvođenje politika vezanih za prepoznavanje, imenovanje i razvoj osoba zaduženih za pregled kontrole kvalitete, kao i za nadzor i ocjenu prirode, vremena i opsega njihove uključenosti.

Izvještavanje

Revizijski standardi i Zakon o reviziji u velikoj mjeri određuju oblik i sadržaj revizijskog izvještaja koji uključuje mišljenje o fer prezentaciji svih značajnih aspekata finansijskih izvještaja klijenta. Sva revizijska mišljenja donose iskusni ovlaštteni revizori na osnovi provedene revizije.

Preko konsultacija sa DPP – em, ovlaštteni revizori i angažirani partneri imaju pristup opsežnim smjernicama u za izvještaje i tehničku podršku u pripremi izvještaja, posebno gdje postoje značajne stvari koje se trebaju izvještavati korisnicima revizijskog izvještaja, bilo kao kvalifikacija revizijskog izvještaja ili kroz uključivanje odlomka skretanje pozornosti.

Informirana, otvorena i iskrena dvosmjerna komunikacija s onima koji su zaduženi za upravljanje

Dvosmjerna komunikacija s onima koji su zaduženi za upravljanje ključ je za kvalitetu revizije. Odbor za reviziju često će biti prepoznat kao grupa koja je zadužena za upravljanje. Naglašavamo važnost informiranja onih koji su zaduženi za upravljanje o pitanjima koja proizlaze tokom revizije te razumijevanje njihovih stavova. Ovo postizemo kroz kombinaciju izvještaja i prezentacija, sudjelovanje na sastancima odbora za reviziju ili sastancima uprave, te čestim razgovorima s članovima odbora za reviziju.

Pružamo uvide kao što je naša procjena primjerenosti značajnih računovodstvenih praksi uključujući računovodstvene politike, računovodstvene procjene, objave u finansijskom izvještaju, značajne manjkavosti u dizajnu i radu sustava finansijskog izvještavanja, kontrola kada se takvi nedostaci uoče tokom revizije, i neispravljene razlike. Razmjenjujemo naše iskustvo u industriji kako bi potaknuli raspravu s onima koji su zaduženi za upravljanje.

Fokus na učinkovitost revizije za potrebe grupnog izvještavanja

Naša revizijska metodologija detaljno pokriva provođenje revizije za potrebe grupnog izvještavanja. Naglašavamo važnost učinkovite dvosmjerne komunikacije između tima angažiranog za reviziju grupe i revizora komponente kao ključnog faktora za provođenje kvalitetne revizije. Partner angažiran za reviziju grupe procjenjuje nadležnost revizora komponente bez obzira na to da li je on društvo članica KPMG mreže ili ne, i to u sklopu procesa

prihvatanja angažmana. Naša revizijska metodologija daje povećanu pažnju ključnim područjima rizika za grupne revizije, na primjer tržištima u nastajanju i poslovnim okruženjima koji mogu biti predmet povećanog rizika prevare.

KPMG mreža diljem svijeta ima konzistentan pristup, metodologiju i alate. Pružamo vodećem partneru na angažmanu informacije o revizijama pojedinih komponenti unutar KPMG mreže kako bi im pomogli ocijeniti njihove sposobnosti i mogućnosti, što uključuje i rezultate relevantnih nadzora ukoliko je to primjenjivo.

Vodeći partner na reviziji u mogućnosti je pregledati dokumentaciju revizora komponente ili osobno ili putem elektronskog pristupa.

Povjerljivost klijenta, sigurnost informacija i privatnost podataka

Važnost održavanja povjerljivosti podataka naglašena je kroz razne mehanizme uključujući Kodeks ponašanja, obuku, i godišnjim izjavama/procesom potvrđivanja koji su obvezni za sve profesionalne zaposlenike.

Imamo formalnu politiku koja pokriva razdoblje zadržavanja revizijske dokumentacije i drugih evidencija relevantnih za projekt u skladu s relevantnim IESBA zahtjevima, kao i drugim važećim zakonima, standardima i pravilnicima.

Naše društvo ima jasne politike o sigurnosti informacija koje pokrivaju široki raspon područja. Politike o privatnosti podataka primjenjuju se te određuju rukovanje osobnim podacima, također odgovarajući trening se pruža zaposlenicima.

4.6 Predanost stalnom napretku

Usredotočujemo se osigurati da naš posao nastavlja ispunjavati potrebe sudionika na tržištu kapitala. Kako bismo postigli ovaj cilj, upotrebljavamo širok raspon mehanizama kako bismo nadzirali provođenje revizija, odgovorili na povratne informacije te kako bismo uvidjeli naš prostor za kontinuirani napredak.

Osim toga, implementirali smo procese kako bismo proaktivno identificirali rizike u nastajanju te prilike za poboljšanje kvalitete i pružanje uvida.

Interni nadzor

KPMG International ima integrirani program za nadzor koji obuhvata sva društva članove kako bi se utvrdila važnost, adekvatnost i efektivno provođenje ključnih politika i procedura kontrole kvalitete. Praćenje podrazumijeva provedbu određenog projekta te KPMG International politike i procedure. Rezultati i zaključci iz programa se međusobno komuniciraju unutar svakog društva člana, a ukupni rezultati i zaključci iz programa se razmatraju te se poduzimaju primjerene akcije na regionalnom i globalnom nivou. Naš program internog nadzora također pridonosi procjeni da li je naš sustav kontrole kvalitete primjereno osmišljen, učinkovito implementiran, kao i da li učinkovito djeluje.

Naše procedure nadziranja uključuju stalno vođenje računa o:

- usklađenost sa politikama i procedurama KPMG International
- učinkovitost obuka i ostalih profesionalnih razvojnih aktivnosti

- usklađenosti sa važećim zakonima i propisima te standardima, politikama i procedurama društava članova.

Dva programa nadzora razvijena su i implementirana od strane KPMG International – a provode se na godišnjoj bazi kroz revizijske, porezne i savjetodavne funkcije, a to su Program pregleda kvalitete poslovanja (QPR) te Program usklađenosti sa važećim politikama i procedurama (RCP).

Pregled kvalitete poslovanja (QPR)

Međunarodni QPR program je okosnica naših nastojanja vezanih uz praćenje kvalitete projekata i jedan od naših primarnih sredstava kojim osiguravamo da društva članovi zajednički i dosljedno prate zahtjeve KPMG International-a i primjenjive profesionalne standarde. QPR program ocjenjuje provođenje projekata unutar revizijskih, poreznih i savjetodavnih funkcija te identificira mogućnost za unapređenje kvalitete projekata. Svi ovlašteni revizori i partneri na projektima podliježu izboru za pregled najmanje jednom u trogodišnjem ciklusu.

Pregledi su usmjereni na relevantne funkcije, izvođene na razini društva člana, uglavnom nadgledani od strane eksternog Voditelja pregleda te su nadgledani regionalno i globalno. Za prožimajuća pitanja provodimo analizu njihovih uzoraka. Potrebno je napraviti dopunske akcijske planove za sve uočene značajne nedostatke na razini projekta te na razini društva članice mreže. Nalazi iz QPR programa prosljeđuju se našim stručnjacima putem pismene komunikacije, internih alata za obuku te na periodičkim sastancima Rukovodstva Društva, ovlaštenih revizora, partnera, menadžera i zaposlenika. Ta područja su također naglašena u narednim inspekcijskim programima kako bi se mjerio opseg kontinuiranog napretka. Rukovodstvo Društva, ovlašteni revizori i vodeći partneri u reviziji se obavještavaju o nezadovoljavajućim ocjenama njihovih međunarodnih i/ili globalnih angažmana. Osim toga, rukovodstvo Društva, ovlašteni revizori i vodeći partneri u reviziji matičnih društava/glavnih ureda su obaviješteni ukoliko je podružnica njihovog grupnog klijenta revidirana od strane firme članice mreže u kojoj su identificirani značajni nedostaci u kvaliteti tokom QPR-a pregleda u reviziji.

Program usklađenosti sa važećim politikama i procedurama (RCP)

RCP je program društava članova za godišnju vlastitu procjenu. Ciljevi RCP-a su nadziranje, procjena i dokumentiranje usklađenosti društva članice sa sistemom kvalitete kontrole osnovanog kroz politike kvalitete i procjene rizika KPMG International-a, te primjenjive zakonske i nadzorne zahtjeve ukoliko se odnose na pružanje profesionalnih usluga. Program se nadzire na regionalnoj i na globalnoj razini.

Globalni program praćenja usklađenosti (GCR)

GCR provode neovisni ocjenjivači koji nisu zaposlenici društva člana, koji svoje izvještaje podnose Globalnom managementu za kvalitetu i upravljanje rizicima (GQ&RM), a pod vodstvom su Globalne grupe za usklađenost. GCR se provodi nad društvima članicama jednom u ciklusu od tri godine. Pregledi se usredotočuju na ključno vođenje društva, upravljanje rizicima, neovisnost, te finansijske procese (uključujući procjenu rigoroznosti RCP programa društva). U slučaju da GCR identificira nedostatke koji zahtijevaju neposrednu kratkoročnu pažnju, provodit će se kontinuirano praćenje ukoliko je potrebno.

Sva tri programa zahtijevaju akcijske planove kako bi se reagovalo na identificirane nedostatke, sa predloženim rokovima, koje razvija društvo član, kojima će se poboljšati poslovanje društva, te pratiti na regionalnom i globalnom nivou kako bi se osiguralo da navedeni planovi identificiraju nedostatke sa ciljem kontinuiranog napretka.

Povratne informacije od strane klijenata

Uz interno i eksterno praćenje kvalitete, provodimo formalni program gdje aktivno tražimo povratne informacije od menadžmenta i onih zaduženih za upravljanje o kvaliteti pojedinačnih usluga koje pružamo. Povratne informacije koje primimo putem ovog programa razmatraju se od strane firme članice i individualnih timova kako bi se osiguralo stalno učenje i napredak u razini usluga koje pružamo. Sve žurne reakcije koje proizlaze iz povratnih informacija primljenih od klijenta se nadalje prate i pregledavaju od strane Rukovodstva Društva, ovlaštenih revizora i revizijskog partnera kako bi se osiguralo pravovremeno reagovanje na probleme s kvalitetom.

Praćenje pritužbi

Imamo postavljene procedure kojima nadziremo i reagiramo na primljene pritužbe, a koje se odnose na kvalitetu našeg posla. Ove se procedure nalaze u našim općim uvjetima poslovanja.

5 Nadzor i provjera kvalitete rada

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH kontrolu kvaliteta nad odjelom revizije, provodi revizorska komora Federacije BiH, a u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kontrolu kvalitete nadzire Ministarstvo finansija Republike Srpske. Od osnivanja revizorske komore Federacije BiH (2011. godine), nad Društvom nije izvršena kontrola niti je izdano ikakvo rješenje. Od strane Ministarstva finansija Republike Srpske izvršena je kontrola kvalitete u 2010. godini, u novembru 2012. godine te u martu 2015. godine

6 Etika i neovisnost

Pregled

Društva članice i ostali KPMG profesionalci obvezni su biti u skladu sa standardima neovisnosti koji su usklađeni ili premašuju one koji su definirani IESBA-inom etičkom kodeksu, zajedno sa onima donesenim od strane drugih mjerodavnih regulatornih tijela (što može uključivati i one stranih jurisdikcija tamo gdje su takvi zahtjevi primjenjivi izvan teritorija). Ove su politike nadopunjene ostalim procedurama kako bi se osigurala usklađenost sa lokalnim standardima. Ove se politike i procedure odnose na područja kao što su lična neovisnost zaposlenih u društvu, finansijska neovisnost društva, poslovni odnosi nakon zaposlenja, rotaciju ovlaštenih revizora i partnera i odobrenje usluga revizije i ne revizijskih usluga.

Kako bi se osiguralo etičko ponašanje, uključujući integritet i neovisnost, KPMG International zahtijeva da svaka članica i njeno osoblje ne smije imati zabranjene finansijske interese u, i zabranjene odnose sa, klijentima za koje mreža obavlja reviziju finansijskih izvještaja, njihovim rukovoditeljima, direktorima i značajnim vlasnicima.

Naše društvo ima određenog Partnera za etiku i neovisnost (EIP) kojeg podržava uži tim stručnjaka kako bi se osiguralo provođenje jasne i konzistentne politike i procedure neovisnosti. Pravila o etici i neovisnosti su navedena u Priručniku o kontroli kvalitete i upravljanju rizicima na našem intranetu, koji sadrži sva naša pravila o neovisnosti i godišnji program obuke. Izmjene politika vezanih za etiku i neovisnost u toku godine komunicirane su putem e-maila i uključene u redovite komunikacije vezane za kvalitetu i upravljanje rizicima.

Ove se politike i procedure odnose na područja kao što su osobna neovisnost, finansijska neovisnost društva člana mreže, poslovni odnosi, odnosi nakon zaposlenja, rotaciju partnera i odobrenje usluga revizije i ne-revizijskih usluga.

Neovisnost zaposlenika

Politike KPMG International-a proširuju zabrane unutar IESBA-ina kodeksa etike koje se odnose na vlasništvo vrijednosnih papira klijenata kojima pružamo usluge revizije finansijskih izvještaja na Rukovodstvo Društva, svakog ovlaštenog revizora i partnera članice KPMG mreže u vidu bilo kojeg klijenta kojemu bilo koja članica KPMG mreže pruža usluge revizije.

Naši su zaposlenici odgovorni za popunjavanje upita o neovisnosti kako bi se osiguralo da nemaju nikakvih osobnih finansijskih, poslovnih ili obiteljskih interesa koji su zabranjeni u svrhu postizanja neovisnosti. Kao i ostala društva članovi mreže, koristimo elektronski sistem praćenja neovisnosti kako bismo pomogli našim zaposlenicima u usaglašavanju s politikama o neovisnosti s obzirom na finansijska ulaganja. Ovaj sistem sadrži bazu javno dostupnih investicijskih proizvoda. Rukovodstvo Društva, ovlašteni revizori, partneri i menadžeri u direktnoj komunikaciji s klijentima dužni su koristiti ovaj sistem prije ulaska u određenu investiciju kako bi utvrdili smiju li to učiniti. Također, moraju održavati bazu svih svojih ulaganja u sistemu, koji ih automatski obavještava ako im određeno ulaganje naknadno postane zabranjeno. Naše društvo prati usklađenost aktivnosti Rukovodstva Društva, ovlaštenih revizora, partnera i menadžera sa ovim zahtjevima kao dio programa revizije usklađenosti sa zahtjevima za neovisnost kroz testiranje uzorka zaposlenika.

Bilo koji zaposlenik koji pruža usluge klijentu kojem pružamo usluge revizije također mora obavijestiti Rukovodstvo Društva i partnera za etiku i neovisnost ako namjerava započeti pregovore o zaposlenju s klijentom kojemu se pružaju usluge revizije.

Trening i konfirmacije

Naše društvo pruža svom relevantnom osoblju godišnje treninge neovisnosti prikladne njihovom rang i funkciji te svom novom osoblju pruža relevantne treninge po dolasku u firmu.

Svo osoblje je dužno potpisati potvrde o neovisnosti pri zapošljavanju u našem društvu. Nastavno, zaposlenici su dužni godišnje davati potvrde kako su ostali u skladu s primjenjivim politikama etike i neovisnosti kroz period. Ova potvrda se koristi kao dokaz usuglašenosti pojedinih zaposlenika i njihovog shvaćanja politika neovisnosti u našem društvu.

Rotacija ovlaštenih revizora i revizijskih partnera

Angažman ovlaštenih revizora i partnera na klijentima kojima se pružaju usluge revizije prema primjenjivim zakonima, regulativi i pravilima neovisnosti podložan je periodičnoj rotaciji. Ovime se ograničava broj godina u toku kojih određeni ovlašteni revizori i partneri mogu pružati usluge revizije određenom klijentu. Rotacijske politike KPMG International-a su u skladu s IESBA-inin kodeksom etike te zahtijevaju da se naše društvo pridržava bilo kakvih strožih zahtjeva u pogledu rotacije koji mogu biti primjenjivi u Bosni i Hercegovini. Naše društvo prati rotaciju ovlaštenih revizora i partnera i planira period rotacije, kako bi se društvu omogućilo alocirati ovlaštene revizore i partnere sa potrebnim stručnostima i sposobnostima u svrhu pružanja stalne razine

kvalitete usluge našim klijentima. Praćenje rotacije se također testira u sklopu testiranja usaglašenosti.

Ne-revizijske usluge

Naše društvo ima politike u pogledu opsega usluga koje se mogu pružati klijentima u reviziji koje su u skladu i s principima IESBA-e i domaćeg zakonodavstva. Nadalje, politike KPMG-a zahtijevaju razmatranje glavnog revizijskog partnera i ovlaštenog revizora o rizicima koji proizlaze iz pružanja ne-revizijskih usluga i zaštitne mjere dostupne za neutralizaciju tih rizika.

Sistem razvijen unutar KPMG International-a, Sentinel, omogućuje usklađivanje s tim politikama. Rukovodstvo Društva, ovlaštene revizori i glavni partneri na projektima revizije trebaju održavati strukture grupa klijenata (kojima se javno trguje i nekih drugih) unutar sistema. Svaki projekt koji poduzme članica KPMG - a treba biti unutar sistema prije početka projekta. Sistem omogućuje ovlaštenim revizorima i glavnom partneru za reviziju da pregledaju i odobre ili ne odobre usluge za klijenta i njegove podružnice širom svijeta, ako je on zadužen za održavanje grupne strukture tog subjekta.

U skladu s primjenjivim pravilima o neovisnosti revizora, ovlaštene revizori i revizorski partneri ne kompenziraju se na osnovu uspjeha u prodaji ne-revizijskih usluga klijentima kojim se već pružaju usluge revizije.

Ovisnost o revizijskim naknadama

Politike KPMG International-a uzimaju u obzir kako se rizik vlastitih interesa i zastrašivanja može pojaviti kada ukupna naknada za reviziju pojedinog klijenta predstavlja veliki dio ukupnih naknada firme koja izdaje mišljenje. Naročito, ta pravila zahtijevaju da u slučaju da je ukupna naknada od klijenta koji je od javnog interesa i njegovih povezanih strana viša od 10% od ukupnih naknada određene firme članice mreže dvije godine za redom, senior partner iz druge firme članice će, uz ovlaštenog revizora KPMG B-H, biti imenovan kao odgovorna osoba za pregled kontrole kvalitete obavljene revizije. Također, navedeno se komunicira osobama zaduženim za korporativno upravljanje kod klijenta.

Niti jedan revizijski klijent nije činio više od 10% ukupnih naknada našeg društva u zadnje dvije godine.

Poslovni odnosi/dobavljači

Naše društvo ima uspostavljene politike i procedure dizajnirane da osiguraju da se poslovni odnosi održavaju u skladu s IESBA-inim etičkim kodeksom i drugim primjenjivim zahtjevima neovisnosti. Usaglašenost s ovim politikama i procedurama se pregledava redovito.

Sukob interesa

Sukob interesa može biti razlog da naše društvo ne prihvati ili ne nastavi s revizijom određenog klijenta. SentinelTM se također koristi kako bi se identificiralo i upravljalo potencijalnim sukobima interesa unutar i između članica mreže. Svaki identificirani potencijalni sukob interesa se rješava u konzultacijama s ostalim stranama te se zaključak dokumentira. Postoji procedura za

rješavanje spora između članica mreže. Ako se potencijalni sukob interesa ne može razriješiti, projekt se odbija ili prekida.

Moguća je potreba primjene specifičnih procedura za upravljanje potencijalnim ili prividnim sukobom interesa tako da se sačuva povjerljivost svih operacija klijenta. Takve procedure, npr. mogu uključivati uspostavljanje formalnih granica između timova koji pružaju usluge različitim klijentima te praćenje funkcioniranja takvih granica.

Usklađenost sa zakonima i propisima i mjere protiv mita i korupcije

Poštivanje zakona, propisa i standarda je ključni aspekt za sve KPMG zaposlenike. Konkretno, KPMG ima nultu toleranciju prema mitu i korupciji.

Zabranjujemo bilo kakvu povezanost sa mitom – čak i u slučaju da je takvo ponašanje dozvoljeno i u skladu sa zakonskim odredbama. Također, ne toleriramo nikakav oblik mita od trećih strana, uključujući naše klijente, dobavljače ili djelatnike javnih službi.

Treninzi koji pokrivaju usuglašenost sa zakonima (uključujući one vezane za mjere protiv mita i korupcije), regulativama, profesionalnim standardima, te KPMG kodeksom etike, obavezni su svim profesionalcima koji su u kontaktu s klijentima minimalno svake dvije godine, dok novozaposleni trebaju proći ovakav trening unutar tri mjeseca od zapošljavanja. Nadalje, određeno osoblje koje radi u finansijama, nabavi, prodaji ili marketingu, a nije u kontaktu s klijentom te je na razini menadžera ili višoj, također treba sudjelovati u treninzima o mjerama protiv mita i korupcije.

7 Upravljanje ljudskim resursima – kontinuirana edukacija

Prema našoj politici, zaposlenici su dužni održavati stručna znanja te biti u skladu s profesionalnim zahtjevima kao i mjerodavnim regulatornim zahtjevima.

Profesionalna obuka

Osim osobnog razvoja naše politike zahtijevaju da zaposlenici održavaju tehničku sposobnost, te da budu usklađeni s odgovarajućim regulatornim i profesionalnim razvojnim zahtjevima.

Grupa za učenje i razvoj unutar revizije na globalnoj, regionalnoj i, prema potrebi, na lokalnoj razini identificira godišnje tehničke prioritete za razvoj i provedbu koristeći spoj učionica, e-učenja i virtualnih učionica. Grupa za učenje i razvoj unutar revizije radi sa stručnjacima i voditeljima iz GSC-a, Grupe za međunarodne standarde i Odjela stručne prakse (DPP) kako bi osigurao obuku najviše kvalitete, pravovremene i relevantne za posao.

Akreditacija i licenciranje

Svi zaposlenici KPMG-a su obavezni biti u skladu s odgovarajućim profesionalnim pravilima licencirani u području u kojem rade.

Naše društvo je dužno osigurati da zaposlenici koji rade na angažmanima imaju odgovarajuće revizijsko, računovodstveno i industrijsko znanje i iskustvo u lokalnom okviru finansijskog

izvještavanja. Dodatno, od partnera i menadžera koji rade na MSFI angažmanima, US GAAP angažmanima i SEC angažmanima za društva izvan SAD-a koji se provode u skladu s standardima odbora za nadziranje računovodstva javnih društva zahtijevamo da za to budu i akreditirani. Navedeno zahtijeva da partner na angažmanu, menadžer i osoba zadužena za pregled kontrole kvalitete imaju dostatnu obuku i iskustvo u provođenju angažmana na koje se primjenjuju navedeni standardi.

Pristup mreži stručnjaka

Naš projektni tim ima pristup lokalnoj i globalnoj mreži stručnjaka u društvima KPMG članicama. Ovlašteni revizori i revizijski partneri su odgovorni za osiguravanje da njihovi projektni timovi imaju odgovarajuće resurse i vještine.

Potreba za dodjelom stručnjaka (npr. informacijska tehnologija, porezi, blagajna, penzije, forenzika, procjene) određenom revizijskom angažmanu se smatra dijelom procesa prihvatanja i/ili nastavka saradnje sa klijentom.

Konsultacija

Interna konsultacija je temeljni doprinos kvaliteti, te je obavezna u određenim situacijama i uvijek se potiče.

Kako bi pomogli ovlaštenim revizorima i stručnjacima u reviziji u rješavanju teških ili spornih pitanja, uspostavili smo protokol za konsultacije i dokumentaciju značajnih računovodstvenih i revizijskih pitanja, uključujući i procedure kojima se olakšava rješavanje razlika u mišljenju vezano za određena pitanja.

Naše društvo omogućava odgovarajuću podršku putem konsultacija sa angažiranim profesionalcima u reviziji preko izvora stručne prakse koji uključuju DPP ili ekvivalentno tome.

Tehnička podrška dostupna je našem društvu uključuje Međunarodnu standard grupu (MSG) kao i U.S. Capital Market Grupu za rad na SEC stranim registrantima.

MSG radi sa globalnim MSFI i MRS timovima s geografskom zastupljenošću u cijelom svijetu kako bi promovirali konzistentnost interpretacije MSFI-eva između zemalja članica, identificirali otvorena pitanja i pravovremeno razvili globalne smjernice.

Razvoj razumijevanja poslovanja te znanja o industriji

Glavni dio kvalitete angažmana je detaljno razumijevanje poslovanja klijenta i industrije.

Za značajne industrije imenovani su voditelji globalnog sektora revizije kako bi osigurali razvoj informacija o industriji, a koji su dostupni zaposlenima u reviziji. Glavni element ovih informacija o industriji je pružanje industrijskog znanja unutar eAudIT-a. Ovo znanje podrazumijeva primjere industrijskih revizijskih procedura te drugih informacija (kao što su tipični rizici i računovodstveni procesi). Osim toga pregledi industrije su dostupni a oni pružaju opće i poslovne informacije vezane za pojedine industrije kao i sažetak industrijskog znanja koji je u eAudIT-u.

8 Finansijske informacije

KPMG B-H d.o.o. za reviziju priprema finansijske izvještaje za prethodnu finansijsku godinu na dan 31. decembra u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH i u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, te su raspoloživi odabrani finansijski podaci.

U nastavku, za godinu koja je završila 31.12.2015. godine. KPMG B-H iskazuje sljedeću strukturu prihoda:

Usluga	u KM
Prihod od usluga revizije i usluga srodnih reviziji	2.289.976,00
Ostali prihodi	1.033.273,00
Ukupno	3.323.249,00

9 Primanja ovlaštenih revizora

Osnovica za primanja ovlaštenih revizora koji potpisuju izvještaje o obavljenim revizijama društva od javnog interesa regulisana je pojedinačnim ugovorima o radu. Ugovorena osnovica predmet je dogovora između poslodavca i ovlaštenog revizora.

Izjava Uprave KPMG B-H d.o.o. za reviziju o učinkovitosti kontrola kvalitete i neovisnosti

Svrha mjera i procedura koje služe kao temelj sistema za kontrolu kvalitete KPMG B-H d.o.o., a opisane su u ovom Izvješću, je pružiti razuman stupanj uvjerenja da su zakonske revizije provedene od strane našeg društva u skladu sa primjenjivim zakonima i propisima. Zbog svojih inherentnih ograničenja, sistem kontrole kvalitete nije namijenjen za pružanje apsolutne sigurnosti u to da će neusklađenosti sa relevantnim zakonima i propisima biti spriječene ili otkrivene.

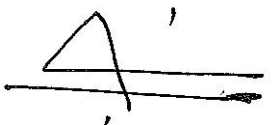
Uprava KPMG B-H d.o.o. razmotrila je sljedeće:

- Dizajn i djelovanje sistema kontrole kvalitete na način koji je opisan u ovom izvješću;
- Nalaze raznih programa usklađenosti provedene od strane našeg društva (uključujući KPMG – ov međunarodni program provjere na način koji je opisan u ovom izvješću, kao i naše lokalne programe nadzora usklađenosti); i
- Nalaze zakonskih inspekcija i naknadnih popratnih i/ili korektivnih mjera.

Uzevši u obzir sve ove dokaze, Uprava KPMG B-H d.o.o. potvrđuje sa razumnim stepenom sigurnosti da su sistemi kontrole kvalitete u našem društvu učinkovito djelovali u godini koja je završila 31. decembra 2015.

Nadalje, Uprava KPMG B-H d.o.o. potvrđuje da je interna kontrola usklađenosti sa neovisnošću unutar našeg društva provedena u godini koja je završila 31. decembra 2015.

U Sarajevu, 31. decembar 2015.

Manal Bećirbegović
Izvršni direktor

Prilog: Popis društava od javnog interesa

ASA Finance d.d.
Banjalučka pivara a.d.
Dunav osiguranje a.d.
Fabrika cementa Lukavac d.d.
Hypo-Alpe-Adria Bank d.d.
Hypo-Alpe-Adria Bank a.d.
Hypo-Alpe-Adria-Invest d.o.o. Mostar
Hypo-Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Banja Luka
IGA - Izvozno-kreditna agencija Bosne i Hercegovine
Intesa SanPaolo Bank BH d.d.
Investiciono komercijalna banka d.d.
Investiciono–razvojna banka Republike Srpske
JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar
JP Elektroprivreda BiH d.d.
JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne
d.d. Mostar
Magros Veletrgovine d.d.
Mikrokreditno društvo EKI
Mikrokreditna fondacija EKI
Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO
Mljekara a.d.
OPRESA d.d.
Partner MKD
Razvojna Banka FBiH
Rudnik mrkog uglja Banovići d.d.
Vakufska banka d.d.
VBL posrednik
Volksbank Leasing BH d.d.
Wiener Osiguranje (Jahorina osiguranje a.d.)